

HE 52/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n
muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen
(ns. Pakti) muodostavien säädösten
täytäntöönpanemiseksi

Lakivaliokunnan kuuleminen
6.5.2026
Sanna Montin

Esityksen tavoite

Paktin yleiset tavoitteet:

- Ulkorajavalvonnan parantaminen;
- Kansainvälistä suojelua koskevien menettelyjen tehostaminen;
- Järjestelmän väärinkäytön ja luvattoman Suomesta muualle Eurooppaan tapahtuvan edelleen liikkumisen estäminen.

→ Esityksen tavoitteena ei ole oikeusturvan rajaaminen.

Muutoksenhaku ja tuomioistuimet

Valitusajat

- mahdollisimman pitkälle voimassa olevan lain mukaiset määräajat
- Valitusajkojen laskentatapa suoraan asetuksesta → poikkeaa joiltain osin kansallisesta määräaikojen laskemisesta

Hallinto-oikeuden käsittelyajat

- käsittelyajoilla pyritään osaltaan varmistamaan kokonaismenettelyn tehokkuus
- käsittelyajkojen pituutta harkittaessa on otettu huomioon mm.
 - hakemuksen tutkinnan käsittelyajat
 - suoraan sovellettavat hallinto-oikeuden käsittelyajat (siirtopäätös, ns. Dublin, 1 kk)

Toimivaltainen tuomioistuin

- paktin säädöksistä johtuvat terminologiset täsmennykset ja viittaukset sekä Maahanmuuttoviraston uusi organisaatio
- tarkoituksena ei ole muuttaa säännöksen sisältöä

Kokoonpanosäätely

- kokoonpanosäätelyyn tarvittavat muutokset, jotta kansainvälistä suojelua koskevat asiat voidaan käsitellä edelleen *samoissa kokoonpanoissa*
- Siirtymäsäännös ei välttämätön → säännösten sisältö sama

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Oikeusapu ja oikeudellinen neuvonta

Maksuton oikeudellinen neuvonta

- sisältää paljon kansallista liikkumavaraa
- asetuksissa ei kelpoisuusedellytyksiä neuvojalle, tärkeintä menettelyjen tunteminen
- Maahanmuuttovirasto suunnitellut toimintoa huomioimalla myös EUAA:n ohjeistuksen

Oikeusapu

- oikeusapua vain *välttämättömiin* toimenpiteisiin hallinnollisessa vaiheessa
- ei tarkoita toimenpiteiden kategorista poissulkemista oikeusavun piiristä
- toimenpide on välttämätön, jos ilman sitä hakijan oikeusturva vaarantuu
- rajausta koskisi myös ilman huoltajaa olevia alaikäisiä hakijoita

Asianosaisjulkisuuden rajoittaminen ja hakijan oikeus puolustukseen

- asianosaisjulkisuutta voidaan rajoittaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos tietojen tai lähteiden paljastaminen vaarantaisi esimerkiksi kansallisen turvallisuuden
- tällöin huolehdittava hakijan oikeudesta puolustukseen, annettava päätöksen tekemisen kannalta merkitykselliset tiedot
- suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Resurssit

- Lähtökohtana on, että täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset hoidetaan olemassa olevan kehityksen puitteissa, EU-rahoitusta täysimääräisesti hyödyntämällä sekä ja toimintaa tehostamalla.
- EU-rahoitusta saatavilla pelkästään paktin täytäntöönpanoon yli 50 miljoonaa euroa.
- Mahdollisesta lisämäärärahan tarpeesta päätetään normaaliin tapaan osana talousarvio- ja JTS päätöksentekoa.

